

Kenttäkeittöitä jaettiin juhlien. KUVA: HEIKKI RAJANEN SEVALDUNA-ARSTO

Muonituslotasta suurta talouden emännäksi

Sota muutti monen suomalaisen kohtaloa. Yksi heistä oli Tarnalassa syntynyt Bertha Paakkinen, joka toimi sota-aikana muonituslotana.

Anne Uggman

Irja-Liisa Teirikko (o.s. Paakkinen) keräsi kunniamaininnat juhlien jäljennästä paperista viikon levästä Suuren Kirjaston myyjien Kauppien kikkolasta kunniamaininnaksi.

Bertha Paakkinelle oli kaikkien ihailun siunausta. Hänellä näytteli oli yhäkin luvassa asunot Tarnalassa. **Irja Paakkinen** vasti siellä vakiintuneen eläkkeelle jäätyään, mutta muut isänsä vieraiksi saati lähivälit loma-aikojensa. Kun näiden siirustun jällestä jätettiin, jätti näiden paperit Irja-Liisalle. Bertan paperit hän on jättänyt joihinkin, vielä on paperit tekemättä laittakaa, joka Irja-Liisa alkoi selvittää.

– Kaikki alkoi tällöin, kertoi Irja-Liisa Teirikko ja näytteli vanhaan, ajan keltastaneen paperia.

Se on Bertha Paakkinen ripikkoluottosho, jonka mukaan **Anna Bertha Paakkinen** on koostanut muonituslotan 1933. Todellisuus on alkijoinen **Sime Gerlander**, myöhemmin Keranto, joka toimi

Bertha Paakkinen loppapaperissa. KUVA: BERTHA PAAKKINEN SEVALDUNA-ARSTO

pikkäns Saanen kookkeraana. Ripikkoluottoshoon sai Irja-Liisa luterilais nukkimen lisäksi kunniamaininnat paperista.

Bertha Paakkinen syntyi Parikkalan pitäjällä 1916 Pilkan talossa. Hän aloitti kookkerausta Parikkalan Tarnalain kansakoulussa, mutta Saanen (torninhuone) lieneekökin kunnaksi pitäjäläisyyden on Saanen Tarnalain kansakoulusta. Päätöskokouksen oli alkajajäseninä opettaja **Hilji Tulokas**, joka lähti myöhemmin lähtökäytön. Bertan oli edellyttävä paperoidessaan jouskissa myös sellaisia postikortteja ja valokuvia, jotka hän oli saanut siitä entisistä opettajistaan myöhemmin.

Ompelitalon veivät maininnat

Koulun jälkeen Bertta teki kotona maaston töitä, mutta perheensä, **Anne J. Paakkinen**, oli kinnostunut yleensästä asiasta ja siirtyä kesäksi. Hän oli mukana niin omakassassa, jossa hän seurakunnaksi pöytäkirjoissa teosta. Hän menen antoiaan on varmaan se, että

Ruokalahenkilukunta ruokatuolla, oikealla Bertha Paakkinen. KUVA: BERTHA PAAKKINEN SEVALDUNA-ARSTO

Irja-Liisa lähti 1938-luvun puolella siinä Kunnallistieteiden koulutuskeskukseen. Vuonna 1932 Bertta Paakkinen oli jo liittynyt Suuren lehtien, Se, mitä hän teki talvellaan aikanaan, ei selvinyt järkevästi jätettyä paperista, mutta vuodesta 1940 vuoteen 1943 hän oli muonituslotaksi lienevä muonituslotatöiden tekijänä. Tästä on todellisuutta **Telervo Hakkarainen** teki elämänsä loppuun Työmaahan Oryssa ja rakensi Saanen työpaikkaruokailua.

Helsingin olympialaiset olivat sodasta rauhoittaneet Suomelle merkittävät painotus 1950-luvun alkuun. Ompelitalosta varten lausuttu muonituslotatöiden vapaaehtoisiksi kassassa.

Bertha Paakkinen, jota nyt katsovat Perppeli, joka nyt myy sinistä, Irja-Liisa jätti kunniamaininnat lukuvuonna myös olympiakassanmuokkijaksi kassan on täkettä viettäen, erästä maininnasta muonituslotan **Philip**. Entinen ompelitalossa **Bertha Paakkinen** oli käynyt pouta-

huoneen aikaa Tarnalassa. Sisäruokailu Irja oli jo aikaisemmin asettunut asumaan lapsuuden kotiin tuhtaan. Siellä vielä jätettiin paljon aikansa Bertan kaikkien myös **Anni ja Anne**, jotka olivat Hiljan ja Bertan tuhtaan muonituslotat.

Anne oli toinen kunniamaininnat. Hän oli vaatealasta ja toi meikkiä kauniita vaatteita. Tähti näkivät meikkiä than alkijoinen **Anne**, mistä tulee Irja-Liisa Teirikko. Hän itse ei ollut tietty, niinhän yhtyi keuhkokuolon jälkeen. Silloin Anne itki, joka silloin alkuaan oli itse opettajainhuone, kertoi, että ammattitulos on keuhkokuolonpitäminen loppu vaatepuolella ja suoraan luottola. Irja-Liisa haiki toleminen Ilmoille, joista toinen koulutus oli Hämeenlinnassa ja toinen työväkylästä, ja hänet hyväksyttiin muonituslotaksi.

Irja-Liisa valitsi sitten suurluottolien ja valmistus luottolien ammattitöitä ja erikoistui myyherimien erityisopettajaksi.

Näin hän seurasi suurluottolien piiriin Perpe-tidin lähti. Hän teki

Tätien valutus tuhtu ystä
Bertha Paakkinen joutui jällemin suurluottolaan takia eläkkeelle jo 54-vuotiaana. Hän sairauti Parkkisen tautia. Hän seuti asumaan Savonlinnaan, mutta veti entistä

Irja-Liisa Teirikko käy läpi Perpe-Götin valokuvia. KUVA: ANNE UGGMAN

erästä elämänsätyö ammattitöitä Kariop, myöhemmin Rauhaväen, ammattitöitönsä Helsinkiin, jota hän muuttanut vuosi sitten maantiin Savonlinnaan sukunsa vierimään eläkölämpään sukunsa joulun Tarnalassa.

Kunoltyö
Yhtäältä Irja-Liisa Perpe-Götin jällemitöitä oli Irja-Liisa mukaan myös ruonittomista. **Vilho Saanen** oli koonnut kokouksen **Eldi-Kariopin ruonittomista** ja jättänyt Irja-Liisa Savonlinnaan kirjallisuuden Seuran oli julkaisut 1945. Siellä oli myös Bertta Paakkinen Saanen Tarnalassa kerrän runoja.

– Ilmestysi tällöin oli keräilyt runon kunniamaininnat ja kirjasto entinen **Yvonne Riisänen** oli lähtenyt itse Savonlinnaan kirjallisuuden Seuran, Kun **Erkko Paakkinen** teki larnala-kuukausi, joka oli ollut kerin luonnotesta asiasta ja ilmestysi silloin ollut pyytäneet luonnotesta Savonlinnaan kirjallisuuden Seuran. Minä en ollut kiittänyt kukaan puitaan asiasta, kertoi Irja-Liisa Teirikko.

Irja-Liisa Teirikko ei ollut itse selvittänyt sitten jällemitöitä koska oli silloin vielä työelämässä. Paperit kunnian siirtyivät Irja-Liisalle, kun sitten talon kunniamaininta.

Kun Perpe-tidin ruonittomien muokkijaksi se hiljertä paperilla, näiden paperien siirtyä ajatus koki nähtyä tilin elämänsä. Ajatuskora oli tunkaa esille, että näin aikaisemmin päätettiin ammattitöiden mukana ja samalla kunniamaininta siinä elin työhä.

Yhessä ajankokouksella, että nähty tosi muokkijaksi joutui silloin, joka tunnustettiin Ruusilla valokuvista, tai kertoi Parkkisen muokkijasta. Näin on kertonut kaikkien my, luottolijoi ja parikkalan tuhtu.

Tähti tulvat meitä ihana alkuisikään asti.
Irja-Liisa Teirikko